

Børnemiljøvurdering 2023

I dagtilbudsloven står der følgende omkring børnemiljø.

Formål for dagtilbud

§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3. Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Formålet med at udarbejde en børnemiljøvurdering er, at sætte fokus på udviklingen af et godt fysisk, psykisk og æstetisk miljø, der fremmer børnenes trivsel, sundhed, udvikling, dannelse og læring. En børnemiljøvurdering sætter fokus på børnemiljøet og tydeliggør, hvor der kan være behov for ændringer der kan forbedre børnemiljøet, samt hvad der allerede fungerer rigtig godt. Samtidig åbner det op for samtale med børnene omkring deres oplevelse af børnemiljøet.

Vi har i Markusskolens Børnehavn udarbejdet børnemiljøvurderingen ud fra

Dagtilbudstermometeret fra DCUM (Dansk center for undervisningsmiljø), hvor emner som: Dig

og de andre i børnehaven, De voksne i børnehaven, Leg og aktiviteter, Hygiejne og velbefindende mm. indgår. I november 2023 har børnene fra Oasegruppen udfyldt spørgeskemaerne, dette skulle gøres på iPad. Der var 15 børn (7 drenge/8 piger) der besvarede spørgsmålene. På baggrund af rapporten lavede vi efterfølgende en evaluering af besvarelsene. Hvad virker til at fungere godt? Hvor er der behov for et øget fokus? Hvordan oplever børnene hverdagen i børnehaven? Børnemiljøvurderingen giver os dermed et billede af, hvad vi skal være opmærksomme på i hverdagen, samt hvad vi skal forsøge at forbedre eller ændre.

Omkring børnemiljøvurdering er vi opmærksomme på, at der svares ud fra et øjebliksbillede, og det kan betyde, at hvis barnet lige denne dag har oplevet en, for barnet negativ ting, kan det vise sig i børnemiljøvurderingen, selvom det så ikke er et generelt billede på barnets hverdag i børnehaven. Når børnene skal svare på spørgsmålene er der fire svarmuligheder: *Ja, Nogle gange, Nej og Ved ikke.*

Overordnet er besvarelsene fra børnene meget positive. Samtidig kan vi se, at på nogle af de områder hvor vi har haft en indsats siden sidste børnemiljøvurdering, er der er sket en positiv udvikling. Tidligere har børnene givet udtryk for, at uderummet/legepladsen ikke var særlig god. Men ved at have ændret på legepladsen og indkøbt nye legematerialer, giver børnene nu udtryk for at det er godt at være på legepladsen og at de nyder udelivet, herunder også besøg på skolens og fritidsordningens legepladser. Sidste år oplevede vi også at børnene gav udtryk for, at de manglede steder til afslapning, og vi lavede derfor en indsats omkring dette med indkøb af sofa til stuen, samt mere brug af sofaen i fællesrummet og leg på personalestuen. I år kan vi se positive resultater omkring dette i børnenes besvarelser, hvor de oplever gode muligheder for at slappe af i børnehaven. Sidste år gav flere børn også udtryk for, at de ofte blev drillet af et par bestemte børn så de blev kede af det, og vi gik derefter på opdagelse i hvad det handlede om. Efter at have fået overblik over det, lavede vi en specifik indsats omkring de børn der ofte kom til at drille og vi talte meget om forskellen på at drille for sjov og drille for alvor samt fokus på hvornår en leg går fra at være sjov til at ikke at være sjov/for vild. Vi har samtidig en bevidsthed om, at børn i 3-6 års alderen er i gang med at lære både egne og andres grænser at kende, og det er derfor et område der kræver vedvarende opmærksomhed.

Vi har i år valgt at dykke ned i tre specifikke spørgsmål, hvor vi er blevet overrasket over svarene fra børnene i Dagtilbudstermometeret. Disse spørgsmål er:

- *Er du med til at bestemme, hvad I laver i børnehaven?*
- *Lytter de voksne, når du fortæller dem noget?*
- *Synes du der er sjovt legetøj i børnehaven?*

Til de efterfølgende fælles drøftelser med børnene på stuen vedrørende spørgsmålene, har børnene givet fine begrundelser for hvorfor de svarer som de gør, og har derigennem åbnet vores øjne for nye betragtninger ind i disse spørgsmål.

Er du med til at bestemme, hvad I laver i børnehaven? Grunden til at vi undrede os over børnenes svar til dette spørgsmål, skyldtes at vi for nyligt har haft dette emne som særligt indsatsområde, og vi føler derfor at vi har meget fokus på netop at inddrage børnene og give dem medbestemmelse. Når vi er i hallen, er vi opmærksomme på at både børn og voksne vælger lege, og det samme gør sig gældende med ture ud af huset. Børnene har fx også været med til at stemme om, hvordan måltider kan foregå. Men vi har efterfølgende talt med børnene om dette spørgsmål, og da kan vi høre at det for børnene også kan opfattes som om, at hvis de må bestemme, så skal der ske nogle helt usædvanlige ting fx spise is hele tiden eller lignende. Men når man så går i dialog med børnene om det, siger de blandt andet ”Det er ikke godt hvis man bestemmer, at der skal være is hele tiden, for det kan give for meget energi”, ”Det er ikke altid jeg er med til at bestemme, det er bedst at deles børn og voksne – det er nemlig godt at de voksne siger at børnene skal deles om legetøjet” samt ”De voksne ved hvad der er godt at gøre”. Samtidig giver børnene udtryk for at de voksne nogle gange giver dem lov til at bestemme, fx vælge lege i hallen, på legepladsen eller andet. Men flere børn giver udtryk for, at det er de voksne der bestemmer hvad der skal ske til samling, og da det er en daglig begivenhed, vil vi fremover have øget fokus på hvordan vi kan inddrage børnenes idéer og input endnu mere i samlingsstunden. Vores mål er at børnene oplever samlingen som meningsfuld, og at samlingsstunden tager udgangspunkt i et børneperspektiv og med høj grad af børneinddragelse, og det betyder at vi i planlægningen af og i samlingsstunden skal have øje for børnenes ideer, input og interesser.

Lytter de voksne, når du fortæller dem noget? Vi er blevet opmærksomme på, at for børnene kan dette spørgsmål misforstås således, at hvis barnet siger noget til en voksen, som det gerne vil have,

så skal ønsket opfyldes, for at den voksne har lyttet til barnet. Samtidig er vi også bevidste om, at der kan være forespørgsler fra børn, som vi gerne vil imødekomme, men pga. af travlhed eller andet kan vi ikke imødekomme ønsket, selv om intentionen er der, fx ”X vil ikke gynde mig”. Til dette spørgsmål kom to børn også med følgende eksempler ”Nogle gange skal de voksne tale sammen, og så lytter de ikke til mig” og ”Den voksne skulle trøste et andet barn, så skulle jeg vente” – disse svar blev sagt som en forklaring og med en forståelse og accept. I børnehaven gør vi meget ud af at være nærværende og til stede omkring børnene, så børnene altid oplever at der er voksne de kan henvende sig til, fx har de voksne helt faste rum de skal være i, efterhånden som de møder ind om morgenen, så man sikrer tilgængelige voksne i alle rum. På legepladsen tilstræber vi at gøre det på samme måde. Til spisning fordeler de voksne sig på skift ved forskellige borde, så alle løbende har voksne ved bordet, der kan samtale med dem. I den frie leg, kan der nogle gange være god tid til at samtale og andre gange travlt. Så det vil være forskelligt hvordan børnene oplever det der. Men uanset forklaringer, må vi også erkende at der i børnehaven er mange børn pr voksen, og at det betyder at børnene jævnligt må vente, hvis flere gerne vil snakke og fortælle på samme tid. Nogle gange kan det også være, at vi henviser barnet til at prøve selv fx i garderoben, og det kan i sådan en situation ikke udelukkes, at børnene kan opfatte det som om man ikke lytter til dem. Samlingen i hverdagen er ofte voksenstyret, med fokus på et bestemt emne. Børnene må gerne byde ind, men der er ikke nødvendigvis tid til, at barnet fortæller, alt hvad det har lyst til. Til samling øver vi koncentration og opmærksomhed mod et fælles emne – et emne som tager udgangspunkt i børnenes interesser og hverdag. Børnene øver i at række hånden op, når de vil sige noget til samling. Men som beskrevet tidligere vil vi tilstræbe at have øget fokus på hvordan vi kan inddrage børnenes perspektiv endnu mere i samlingsstunden.

Synes du der er sjovt legetøj i børnehaven? Børnenes svar var til dette spørgsmål meget blandet, men ca. ¼ del af børnene svarede nej, og vi har derfor talt med børnene om det på stuen. På stuen til den fælles snak fortalte børnene om alle de ting, de er glade for at lege med i børnehaven – både ude og inde. Det var meget bredt – både klodser, biler, lego, my little pony, tegning, sandting og huler. Vi spurgte dem også, hvad de kunne ønske sig af nyt legetøj til børnehaven, og så har vi nedskrevet det på en ønskeseddel. Vi har sagt til børnene at ligesom til fødselsdag og jul må man ønske sig, hvad man vil, men det er ikke sikkert, man får alt det, man ønsker sig. Indtil videre har vi fået købt flere legesmykker og mere mindcraft lego. Vi har også købt flere lægeting, da vi oplever at børnene

elsker at lege i lægeklinikken. Derudover gav børnene udtryk for at de ønsker sig en vippe, droner, fjernstyrede biler, enhjørninger og brætspil. Disse ønsker vil blive overvejet/tænkt ind ved fremtidigt indkøb af legetøj til børnehaven.

Vi har udover vores arbejde med dagtilbudstermometeret, også haft fokus på børnenes oplevelse af deres dag i børnehaven ved at arrangere "Til the hos dronningen". Det foregår på den måde, at en pædagog i børnehaven er klædt ud som dronning, og så må 4 børn ad gangen komme ind til dronningen og få saftvand og chokoladekiks, mens der tales med børnene om, hvad de synes om at gå i børnehavn. Børnene introduceres og bydes velkommen på følgende måde af dronningen: *"Jeg skal snakke med jer i dag, fordi jeg gerne vil vide, hvad I synes om at gå i børnehavn. I er jo eksperter i at gå i børnehavn og I ved en masse om at være barn her. Det er nemlig vigtigt, at de voksne ved, hvordan I synes, det er at gå i børnehavn. Så kan der blive mere af det, I synes er godt, og mindre af det, I ikke synes er så godt. Derfor er I inviteret til the hos dronningen, hvor I vil få et glas saftvand og en chokoladekiks. Dronningen stiller jer nogle spørgsmål og lytter til, hvad I fortæller. X vil også være med og notere det, I fortæller, så dronningen ikke glemmer det. Det vil tage ca. 15 minutter.*

Udover ovenstående har vi i år også haft et særligt fokus på rutiner i hverdagen – herunder modtagelse, måltider, samling, toiletbesøg, garderobesituation, legepladsen og afhentning. Vi har talt med børnene fra både årgang 2018 og 2019 om disse rutiner, og har det med i vores analyseskema *Evaluering af pædagogisk praksis*, hvor vi sætter fokus på, hvad vi skal være bevidste om, ændre, justere samt have øget fokus på i hverdagen.

Vores arbejde med Dagtilbudstermometeret, Til the hos dronningen og indsatsen omkring rutiner samt de efterfølgende samtaler med børnene har samlet givet os et godt billede af børnenes oplevelse af, hvordan det er at være barn i denne børnehavn. Det har været medvirkende til at belyse, hvad der har behov for fortsat fokus fra det pædagogiske personale i hverdagen, for at skabe det bedst mulige børnemiljø med udgangspunkt i børnenes perspektiv.

Kilde. DCUM